

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

790
30.03.2007

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea alineatului (3) al articolului 40 din Legea nr. 41/1994 privind organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune*, inițiată de domnul deputat independent Mircea Giurgiu (Plx. 132/2007).

I. Principalele reglementări

Prin această inițiativă legislativă se propune modificarea alin. (3) al art. 40 din *Legea nr. 41/1994 privind organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune, republicată, cu modificările ulterioare*, în sensul prevederii exprese a exceptării de la plata taxei pentru serviciul public de televiziune și de la plata pentru serviciul public de radiodifuziune, a persoanelor juridice „care declară pe propria răspundere că nu dețin receptoare radio, respectiv de televiziune”.

Conform celor prevăzute în *Expunerea de motive*, măsurile ce se propun a fi adoptate au în vedere faptul că, în prezent, deși nu beneficiază de serviciul public de radiodifuziune/televiziune, persoanele juridice care nu dețin receptoare de radio/televiziune sunt obligate totuși la plata taxei pentru acest serviciu.

II. Propuneri și observații

1. Dincolo de efectul concret al unei asemenea propuneri legislative care este de natură să afecteze semnificativ principala sursă de finanțare a activității SRR/SRTV, în opinia noastră, inițiatorul pornește de la o premisă constituțională și legală eronată în aprecierea necesității reglementării taxei radio și a celei de televiziune, dorind să condiționeze plata acestora de calitatea de posesor al receptorului de radio sau de televiziune, precum și de la neanalizarea dificultăților actuale ale celor două societăți în colectarea taxei, datorată unei tendințe accentuate și progresive de eludare de la plata acesteia, atât a persoanelor fizice, cât și a celor juridice.

Este de remarcat că rațiunea existenței Societății Publice de Radiodifuziune și, respectiv, a celei de Televiziune, ca și fundamentul plății taxei radio/tv își găsesc reglementarea la art. 31 alin. (1) din Constituția României, care stabilește, printre drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor, dreptul la informare. Alin. (2) al acestui articol prevede că: *„Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal”*, iar alin. (5), ca o concretizare a acestei obligații a statului că: *„Serviciile publice de radio și de televiziune sunt autonome. Ele trebuie să garanteze grupurilor sociale și politice importante exercitarea dreptului la antenă”*.

Serviciile publice de radio și de televiziune, menționate la art. 31 alin. (5) din Constituție, există și funcționează deci tocmai ca o concretizare a obligației statului, prevăzută la alin. (2) al art. 31 din Constituție, de a informa în mod corect și imparțial pe cetățeni asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal, deci în domenii de interes pentru publicul larg. În plus, prin aceste servicii publice, statul își îndeplinește și obligația prevăzută la art. 33 alin. (3) din Constituție, care consacră un alt drept fundamental al cetățeanului, cel al accesului la cultură: *„Statul trebuie să asigure păstrarea identității spirituale, sprijinirea culturii naționale, stimularea artelor, protejarea și conservarea moștenirii culturale, dezvoltarea creativității contemporane, promovarea valorilor culturale și artistice ale României în lume”*. Caracterul, pronunțat cultural, științific și educativ al programelor SRR și SRTV, existența canalului TVR Internațional care are ca misiune tocmai promovarea valorilor românești în lume sunt modalități concrete prin care statul se achită de aceste obligații corelative drepturilor fundamentale ale cetățenilor.

Pe de altă parte, dreptul la informare presupune și raportarea la art. 56 alin. (1) din Constituția României, care instituie, corelativ drepturilor fundamentale pe care statul trebuie să le consacre și a căror materializare

trebuie să o asigure, obligația cetățenilor de a contribui la cheltuielile publice - o asemenea cheltuială fiind și cea privind finanțarea celor două organisme de radio și televiziune în realizarea obligației prevăzute la art. 31 alin. (2)- prin taxe și impozite. Din perspectiva acestui principiu constituțional au fost reglementate prin lege organică și stabilite prin hotărâre de Guvern taxa radio și cea de televiziune, precum și cuantumul acestora.

În acest context, fundamentul plății taxei radio și a celei de televiziune de către persoanele fizice și juridice este reprezentat, în mod esențial, de obligația constituțională de a contribui la cheltuielile publice ale statului (cheltuiala privind organizarea și funcționarea SRR/SRTV, rezultând, după cum am arătat, din obligația constituțională a statului de a informa corect pe cetățeni, dar și de a asigura și de a stimula accesul la cultură) și nu de deținerea receptoarelor de radio și televiziune. Din această perspectivă, este evident că exceptarea unor persoane de la plata taxei radio/tv pe motivul declarării că nu dețin receptoare de radio și televiziune nu-și găsește rațiunea constituțională și legală, specificul acestei taxe fiind acela că ea nu se datorează pentru deținerea unui bun, ci pentru susținerea cheltuielii publice a statului cu organizarea și funcționarea SRR/SRTV, cheltuială făcută pentru realizarea obligației constituționale menționate anterior.

2. Problema plății taxei radio/tv nu trebuie văzută doar prin perspectiva unor sume de bani, și nici din perspectiva „*orășenească*”, taxa radio/tv este o taxă a solidarității întregii națiuni pentru a asigura, fiecărui cetățean, un drept la informare.

În acest context, plata taxei radio/tv de către persoanele fizice și juridice reprezintă în fapt o aplicare a dispozițiilor constituționale. Dreptul la informare nu poate fi garantat dacă nu se garantează surse de finanțare a principalelor surse de informare: radioul public și televiziunea publică. Plata taxei radio/tv, atât de către persoanele fizice, cât și de persoanele juridice, nu trebuie văzută într-o perspectivă îngustă, ci în toată amplitudinea ei și cu toate consecințele care decurg din acest fapt. În cazul în care vor fi suprimate aceste taxe am ajunge în situația, deloc ipotetică de a nu mai avea posturi de radio și televiziune, sau ponderea lor să fie neînsemnată.

Or, importanța celor două instituții – Radioul și Televiziunea publică – rezultă atât din dispozițiile constituționale, care consacră existența celor două surse de informare (art. 31 alin. (5) din Constituție), cât și din dispozițiile art. 1 din Legea nr. 41/1994, care prevăd că radioul și televiziunea sunt instituții publice de interes național.

3. Dincolo de principiile constituționale anterior enunțate, prin Legea nr. 41/1994 s-a reglementat totuși posibilitatea persoanelor fizice de a se excepta de la plata taxei, prin simpla declarație că nu dețin receptoare radio

sau tv. Exceptarea, ca și cuantumul foarte redus al taxei pentru persoanele fizice comparativ cu cel prevăzut pentru persoanele juridice (quantum stabilit prin *Hotărârea Guvernului nr. 977/2003 privind taxa pentru serviciul public de radiodifuziune* și respectiv *Hotărârea Guvernului nr. 978/2003 privind taxa pentru serviciul public de televiziune*), ca și cu cel din țările Uniunii Europene are o finalitate de ordin social, subvenționarea fiind justificată de nivelul scăzut al veniturilor în România, nivel corelat și cu costul relativ ridicat al unui receptor radio/tv, la momentul apariției legii, care avea ca rezultat, în acea perioadă, existența încă a unui număr ridicat de persoane nedeținătoare a unui astfel de receptor. Evident că un asemenea raționament nu funcționa în cazul persoanelor juridice, și, din păcate, el a dus treptat la creșterea însemnată a numărului de neplătitori, în prezent, procentul excepațiilor fiind de aproximativ 30%, fiind greu de crezut că, în condițiile în care procurarea unui receptor radio/tv a devenit astăzi mult mai facilă din punct de vedere financiar, 30% dintre locuințele cetățenilor nu sunt dotate cu asemenea receptoare.

Referitor la persoanele juridice, numărul neplătitorilor este și mai însemnat, iar mecanismele de control al persoanelor care dau declarații că nu posedă receptoare radio/tv sunt deosebit de dificile, dacă nu chiar imposibile.

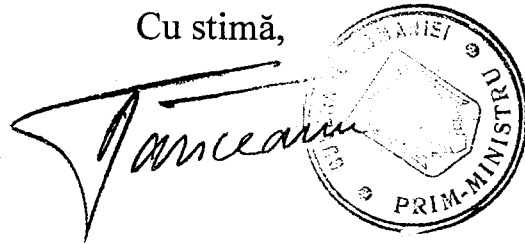
Verificarea existenței sau nu a receptoarelor radio/tv în locuințele persoanelor fizice și, respectiv, în sediile persoanelor juridice este deosebit de dificilă, având în vedere că intrarea pe o proprietate privată trebuie să fie temeinic justificată, dar și posibilitatea facilă și rapidă de disimulare a acestora.

Dimpotrivă, în condițiile în care televiziunea a devenit un fenomen de masă și nu doar în România, a diversificării platformelor de recepționare a acestora în condițiile apariției tehnicilor new media, a costului relativ scăzut al unui receptor radio/tv, a necesității informării și educării cetățeanului care se realizează cel mai lesnicios prin intermediul audiovizualului, dar și a tendinței vădite atât a persoanei fizice cât și a persoanei juridice de eludare de la plata taxei, reglementarea, din acest considerent, dar și având la bază principiile constituționale sus amintite, a obligativității plății taxei independent de posesia receptorului de radio sau de televiziune, cel puțin în cazul persoanelor juridice, reprezintă o măsură eficientă pentru combaterea tendinței actuale de evitare a plății taxei. Obligativitatea plății taxei, nesusceptibilă de excepții, este recomandabilă până la schimbarea mentalității, sub aspect fiscal, a cetățenilor, pentru a nu pune în vădită dificultate financiară funcționarea celor două societăți, afectând astfel și îndeplinirea eficientă a obligației statului.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

The image shows a handwritten signature in black ink that reads "Tăriceanu". To the right of the signature is a circular official stamp. The stamp features a central emblem of a diamond shape. The text around the perimeter of the stamp reads "CAMEREA DEPUTAȚILOR" at the top and "PRIM-MINISTRUL" at the bottom.

Călin POPESCU - TĂRICEANU

Domnului deputat **Bogdan OLTEANU**

Președintele Camerei Deputaților